

3. Ders (21 Ekim 1988 Cuma tarihli ders notu)

Dersin amacı:

1. Bazı meyve isimlerinin öğrenilmesi
2. (لَدَى : var) kelimesinin kullanımının öğrenilmesi
3. (هَلْ : mı?) soru kelimesinin öğrenilmesi
4. İşaret isimlerinin öğrenilmesi
5. İsim tamlamalarının öğrenilmesi

Kırmızı yazılı harfler konuşma dilinde telaffuz edilmez.

Bazı erkek isimleri

Sirac	Sirac un	سِرَاجٌ
Bilâl	Bilâl un	بِلَالٌ
Celâl	Celâl un	جَلَالٌ
Kâmil	Kâmil un	كَامِلٌ
Mâcid	Mâcid un	مَاجِدٌ
Ferîd	Ferîd un	فَرِيدٌ

O, şu (erkek için kullanılır)	Zâlike	ذَلِكَ
Bu (erkek için kullanılır)	Hâzâ	هَذَا
Bu (bayan için kullanılır)	Hâzihî	هَذِهِ
O (erkek için kullanılır)	Huve	هُوَ

Bazı sebze –meyve isimleri (v-r-z-k harfli)

Nar	Rummânun	رُمَّانٌ
Dut	Tûtun	تُوتٌ
Pırasa	Kurrâsun	كُرَّاتٌ
Kiraz	Kerazun	كَرَزٌ
Muz	Mavzun	مَوْزٌ
Ceviz	Cevzun	جَوْزٌ
Badem	Lavzun	لَوْزٌ
Pirinç	Uruzzun- Ruzzun	أُرْزٌ- رُزٌ
Portakal	Burtukâlun	بُرْتُقَالٌ

Dükkan	Dukkânun	دُكَّانٌ
--------	----------	----------

هَذَا دُكَّانٌ
(Hâzâ dukkânun)
Bu, bir dükkandır.

İsim tamlaması

هَذَا دُكَّانُ سِرَاجٍ
(Hâzâ dukkânu Sirâc in)
Bu, Sirac'ın dükkanıdır.

هَذَا دُكَّانُ مَازِنٍ
(Hâzâ dukkânu Mâzin in)
Bu, Mâzin'in dükkanıdır.

هَذَا دُكَّانُ نُورِيٍّ
(Hâzâ dukkânu Nûriyy in)
Bu, Nûri'nin dükkanıdır.

هَذَا دُكَّانُ نَادِرٍ
(Hâzâ dukkânu Nâdir in)
Bu, Nâdir'in dükkanıdır.

رُمَّانُ رَامِزٍ
(Rummânu Râmiz ⁱⁿ)
Râmiz'in narı

Not: İnsan ismi dışındaki isimlerde, tenvin (sondaki çift hareke) belirsizlik ifade eder. Ör: رُمَّانُ Nar (belirsiz)

هَذَا رُمَّانُ نَادِرٍ
(Hâzâ rummânu Nâdir ⁱⁿ)
Bu, Nadir'in narıdır.

هَذَا ثُوتٌ رَازِيٍّ
(Hâzâ tûtu Râziyy ⁱⁿ)
Bu, Razi'nin dutudur.

-mı? , -mi?	Hel	هَلْ
-------------	-----	------

-de ... var, -de	Ledâ	لَدَى
------------------	------	-------

لَدَى مَاجِدِ رُمَّانٌ

(Ledâ Mâcidⁱⁿ rummân^{un})

Macit'te nar var.

هَلْ لَدَى مَاجِدِ رُمَّانٌ؟

(Hel ledâ Mâcidⁱⁿ rummân^{un}?)

Macit'te nar var mı?

لَدَى مَاجِدِ تُوْتُ

(Ledâ Mâcidⁱⁿ tût^{un})

Macit'te dut var.

لَدَى مَاجِدِ كَرَزُ

(Ledâ Mâcidⁱⁿ keraz^{un})

Macit'te kiraz var.

لَدَى مَاجِدِ كُرَّاتٌ

(Ledâ Mâcidⁱⁿ kurrâs^{un})

Macit'te pırasa var.

لَدَى مَاجِدٍ لَوْزٌ

(Ledâ Mâcidⁱⁿ lavz^{un})

Macit'te badem var.

Bazı gramer notları:

1. Olumsuz مَا edatından önce (–mı) sorusu kullanılacaksa (هَلْ) edatı değil, (أَ) edatı kullanılır.

2. Kendisinden önce –i seslisi veya y sessizi varsa, (هِ) zamiri, (هِ) olarak telaffuz edilir.

Ör: كِتَابُهُ (kitâb^{uhû})

كِتَابِهِ (kitâb^{ihî})

3. Arapçada edat karşılığı kelimelerden sonra gelen isim esreli okunur.

Ör: لَدَى مَازِنٍ (Leda Mâzinⁱⁿ)

*****

مَاجِدٌ لَدَى نَادِرٍ

(Mâcid^{un} ledâ Nâdirⁱⁿ)

Macit, Nadir'lerdedir.

هَلْ لَدَيْكَ رُومَانٌ يَا مَاجِدُ؟

(Hel ledeyke rummân^{un} yâ Mâcid^u?)

Macit, sende nar var mı?

أَجَلٌ. لَدَيَّ رُمَّانٌ. وَلَكِنْ مَا هُوَ جَيِّدٌ

(Ecel. Ledeyye rummânun. Velâkin mâ huve ceyyiden)

Evet. Narım var. Ama o iyi değil.

أَلَدَيْكَ رُمَّانٌ جَيِّدٌ يَا مَاجِدُ؟

(E ledeyke rummânun ceyyidun yâ Mâcidu?)

Macit, sende iyi nar var mı?

أَجَلٌ. لَدَيَّ رُمَّانٌ جَيِّدٌ

(Ecel. Ledeyye rummânun ceyyidun)

Evet. Bende iyi nar var.

أَلَدَيْكَ بُرْتُقَالٌ يَا نَادِرُ؟

(E ledeyke burtukâlun yâ Nâdiru?)

Nadir, portakalın var mı?

هَلْ لَدَيْكَ أُرُزٌّ يَا زَيْدُ؟

(Hel ledeyke uruzzun yâ Zeydu?)

Zeyd, pirincin var mı?

هَلْ لَدَيْكَ جَوُزٌ جَيِّدٌ يَا رَامِزُ؟

(Hel ledeyke cevzun ceyyidun yâ Râmizu?)

Ramiz, iyi cevizin var mı?

لَدَيَّ جَوُزٌ. وَلَكِنْ مَا هُوَ جَيِّدٌ لِلْأَسَفِ.

(Ledeyye cevzun. Velâkin mâ huve ceyyiden li'l-esefi)

Cevizim var. Maalesef o iyi değil ama.

Maalesef

Li'l-esefi

لِلْأَسَفِ

هَلْ لَدَيْكَ جَوُزٌ جَيِّدٌ يَا مَازِنُ؟

(Hel ledeyke cevzun ceyyidun yâ Mâzinu?)

Mâzin, iyi cevizin var mı?

لَدَيَّ جَوُزٌ. وَلَكِنْ مَا هُوَ جَيِّدٌ

(Ledeyye cevzun. Ve lâkin mâ huve ceyyidenen)

Evet cevizim var. Ama o iyi değil.

هَلْ لَدَى سِرَاجٍ كُرَّاتٌ؟

(Hel ledâ Sirâcⁱⁿ kurrâs^{un}?)

Sırac'ta pırasa var mı?

أَجَلْ. لَدَيْهِ كُرَّاتٌ

(Ecel. Ledeyhi kurrâs^{un})

Evet. Onda pırasa var.

Kaynak: İstanbul Üniversitesi emekli okutmanı Mustafa Seçkin'in derslerinde tuttuğum notlardan derlemedir.

Mustafa Seçkin hakkında bilgi için tıklayınız:

http://www.istanbul.edu.tr/edebiyat/bolum_sayfasi/dogudilleri/emektar_hocalar.htm

<http://www.istanbuldakianadolu.com/istanbul/fethi-gemuhluoglunu-mustafa-seckinle-tanimak/>

Hazırlayan: Enise Sema Gonca

araphocam@yahoo.com Mayıs- 2011